

1. Aşağıda Olay Yazısı ya da Kurmaca Metin ile ilgili açıklamaları okuyalım !
2. Örnek metinleri okuyarak inceleyelim. " Dicle Balıkçısı " ile ilgili soruları metne göre yanıtlayınız!
3. Dicle Balıkçısı " ile ilgili yanıtları (5.sayfa) bir hafta içerisinde (en geç 01.02.2021 tarihine kadar) E-mail adresime göndermen gerekiyor. tijenpeker_yahoo.com

OLAY YAZISI YA DA KURMACA METİN NEDİR?

Kişi, **yer ve zamana** bağlı olarak bir **olayı /durumu ya da olaylar/durumlar zincirini** serim, düğüm çözüm planı doğrultusunda anlatan metinlere "**OLAY YAZISI**" ya da "**KURMACA METİN**" denir.

Roman, öykü, masal, fabl, tiyatro, senaryo, efsane gibi edebi türler olaya dayalı kurmaca metinler grubunda incelenir.

Olay yazılarında (kurmaca metinlerde) öyküleyici ve betimleyici anlatımlar kullanılır.

Olay yazıları dört temel öğeden oluşur. Bu dört temel öğeye "**HİKÂYE (ÖYKÜ) UNSURLARI**" da denir

OLAY YAZILARINDA (KURMACA METİNLERDE)

ANLATICI: İki tür anlatıcı vardır:

1.KİŞİLİ ANLATIM (KAHRAMAN ANLATICI):

Birinci kişili anlatımlarda yazar, kendi başından geçen veya içinde bulunduğu bir olayı/durumu anlatır. Anlatıcı metnin kahramanlarından biridir.

1.tekil ya da çoğul kişili anlatımdır.
Geldim: **Gelen kim? Ben: 1. Tekil kişi**
Okuduk: **Okuyan kim? Biz: 1. Çoğul kişi**

3.KİŞİLİ ANLATICI (GÖZLEMCİ ANLATICI):

3. Kişili anlatımlarda yazar gözlemcidir. Olayları dışarıdan gözlemler ve yazar duyduklarını, gördüklerini okuyucusuna anlatır. 3. Kişili anlatımlarda 3.tekil kişi ya da çoğul kişili anlatımdır.

Geldi: **Kim geldi? O: 3. Tekil kişi**
Okudular: **Kim okudu? Onlar: 3. çoğul kişi**

ÖRNEK METİNLER ÜZERİNDE İNCELEYELİM:

Arkadaşlarla bir adaya **gidiyorduk**. Korkunç bir fırtınaya tutulduk. Tekne neredeyse alabora olacaktı. Korkudan hepimiz titriyorduk. Dalgalar bizi sürüklüyordu. Aniden bir bağırıtı koptu: "Ada görüldü!" Sanki hepimiz titremeyi unutmuştuk. O ses her tarafımızı sardı. Korkularımız mutlulukla yer değiştirdi.

Olay: Gemidekilerin fırtına nedeniyle düştükleri sıkıntı ve sonraki mutlulukları

Kişiler: Yazar ve arkadaşları

Yer: Denizde bir gemide (tekne)

Zaman: Kısa bir zaman dilimi

Anlatıcı: Birinci kişili anlatım (kahraman anlatıcı)

İKİNCİ METİN:

Bir sabah **babam** iŖe yetiŖmek için aceleyle hazırlanırken her zaman kapı nnde duran **ayakkabısının tekini bulamamıŖtı**. nce çalındığını dŖnd ama hırsızın ayakkabının tekini kapı nnde bırakıp gitmeyeceğini, ikisini de alacağını dŖnerek bu yargısından vazgeçti. O gn eski ayakkabılarını giyip iŖe gitti. Babamın ardından bahçeye çıkıp ayakkabının tekini aramaya baŖladım. Babama bir Ŗey sylememiŖtim ama bunu yapan eminim ki kpeğimiz Oymak'tı.

Olay: Ayakkabısını bulamayan babanın eski ayakkabılarıyla iŖe gitmek zorunda kalması.

Zaman: Bir sabah vakti

Yer: Kapı n ve bahçe

KiŖiler: ocuk, baba ve kpektir.

Anlatıcı: **Kahraman anlatıcı (1.kiŖili)**

KORKAK FARE

Kedi korkusundan devamlı endişe içinde yaşayan bir fare **vardır**. Büyücünün biri, fareye **acı** ve onu bir kediye **dönüştürür**. Fare, kedi olmaktan son derece mutlu olacağı yerde bu kez de köpekten korkmaya başlar. Büyücü bu kez onu bir kaplana dönüştürür. Kaplan olan fare, sevineceği yerde avcıdan korkmaya başlar. Büyücü bakar ki ne yaparsa yapsın farenin korkusunu yenmeye imkân yok. Onu eski haline döndürür. Ve der ki:
-Sen cesaretsiz ve korkak birisin. Sende sadece bir farenin yüreği var. O yüzden ben sana yardım edemem.

'KORKAK FARE" METNİNİ İNCELEYELİM:

Olay: Korkak farenin korkularından kurtulamaması

Kişiler: **Fare** (korkak insanları temsil ediyor) ve büyücü

Yer: Yer belirtilmemiş

Zaman: Zaman Belirtilmemiş.

Anlatıcı: **Üçüncü kişili anlatım (gözlemci anlatıcı)**

Dicle Balıkçısı

Bir zamanlar "Dicle Balıkçısı" diye bir adam varmış. Talihiyle ünlü bir adammış bu. Öyle ki Dicle, balık yönünden zengin bir ırmak değilmiş. Balığa çıkanlar hep eli boş dönerlermiş. Böyleyken talihiyle ünlü kişi, ne zaman balığa çıksa sepetler dolusu balıkla gelirmiş. Balıkları satar, bol para kazanırmış. Herkes ona imrenerek bakarmış. "Ne şanslı adam." derlermiş. "Kimse tek balık tutamazken o sepetler dolusu tutuyor. Belli ki bu adam Allah'ın sevgili kulu. Böylece adamın şansı dillere destan olmuş. Birisine iyi dilekte bulunmak için: "Allah sana Dicle Balıkçısı'nın şansını versin." demek adet olmuş. Günün birinde bu balıkçı hastalanmış ve ölmüş. Cenazeyi kaldırmak için gelenler şaşırıp kalmışlar. Dicle balıkçısının evi kitaplarla doluymuş. Kitapların çoğu sularla, balıklarla ilgiliymiş. Ağ nasıl atılır? Hangi saatlerde balıklar suyun neresinde olur? Bu türden soruları yanıtlayan kitaplarmış bunlar. İşte o zaman adamın neden balık avından boş dönmediği anlaşılmış. Şansı okuduğu kitaplardan geliyormuş.

Dicle (Fluss / Nehir)

Adı:
Soyadı:
Sınıf:

HSU Türkisch / Ana Dili Türkçe
Olay yazısı / Kurmaca Metin
İnceleme

Aşağıdaki soruları metne göre yanıtlayınız.

1. Metinde ana olay nedir?

2. Olayın kahramanları kimlerdir?

3. Anlatılanlar ne zaman yaşanmıştır?

4. Olay nerede geçmektedir?

5. Anlatıcı kimdir?
